

MEB-AGS

Milli Eğitim Bakanlığı-Akademi Giriş Sınavı

Eğitim Bilimleri

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ

Tamamı Çözümlü

Soru Bankası

EĞİTİM BİLİMLERİ
ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ
SORU BANKASI

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.

Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Sertifika No

40447

Sayfa Tasarımı

Data Dizgi Grafik

Kapak Tasarımı

Data Grafik Tasarım

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.datayayinlari.com

bilgi@datayayinlari.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: ÖĞRENME PSİKOLOJİSİNE GİRİŞ 5

TEST 1	5
TEST 2	9
TEST 3	11
TEST 4	14
TEST 5	17
TEST 6	19
TEST 7	22
TEST 8	25
TEST 9	27
TEST 10	30

2. BÖLÜM: TEPKİSEL (KLASİK) KOŞULLANMA. 32

TEST 1	32
TEST 2	35
TEST 3	38
TEST 4	41
TEST 5	44
TEST 6	47
TEST 7	50

3. BÖLÜM: EDİMSSEL (OPERANT) KOŞULLANMA ... 53

TEST 1	53
TEST 2	56
TEST 3	60
TEST 4	63
TEST 5	66
TEST 6	68
TEST 7	71

4. BÖLÜM: DİĞER DAVRANIŞÇI ÖĞRENME KURAM- LARI 74

TEST 1	74
TEST 2	78
TEST 3	81
TEST 4	84

5. BÖLÜM: SOSYAL ÖĞRENME KURAMI 87

TEST 1	87
TEST 2	90
TEST 3	93

6. BÖLÜM: İŞARET - GESTALT KURAMI 96

TEST 1	96
TEST 2	99
TEST 3	101

7. BÖLÜM: GESTALT EKOLÜ 104

TEST 1	104
TEST 2	107
TEST 3	111
TEST 4	114
TEST 5	116

8. BÖLÜM: BİLGİYİ İŞLEME KURAMI VE NÖROFİZYO- LOJİK KURAM. 118

TEST 1	118
TEST 2	121
TEST 3	124
TEST 4	127
TEST 5	129

9. BÖLÜM: İNSANCIL VE YAPILANDIRMACI KURAM 131

TEST 1	131
TEST 2	134
TEST 3	137
TEST 4	140

ÇÖZÜMLER 143

CEVAP ANAHTARI 174

TEST

1

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİNE GİRİŞ

1. Coğrafya Öğretmeni Burak Bey, dersinde işleyeceği konuyu anlatmaya başlamadan önce dersin giriş bölümünde öğrencilerine “Her yıl üniversite sınavlarında bu konudan en az iki soru çıkıyor. Bu dersi iyi dinlerseniz bu iki soruyu asla kaçırmazsınız.” demiştir.

Burak Bey’in öğrencilere yaptığı bu açıklama aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yöneliktir?

- A) Dikkat çekme
- B) Motivasyonu sağlama
- C) Kaygı düzeyini düşürme
- D) Stres düzeyini düşürme
- E) Hazırbulunuşluk düzeyini yükseltme

2. Birey, sadece okulda belirli yaşantılar edinmez. Doğumla başlayan davranış değişiklikleri, ailede, çevrede, okulda, iş yerinde hatta sokakta da devam eder. Bu değişiklikler olumlu olabileceği gibi olumsuz da olabilir.

Yukarıdaki açıklamalar, aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilişkilidir?

- A) Öğretim
- B) Eğitim
- C) Öğrenme
- D) Davranış
- E) Öğrenim

3. Bazı davranışlar doğumla birlikte gelirken bazı davranışlar bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda ortaya çıkar. Bireyin çevresiyle etkileşimi sonucunda meydana gelen davranışlara öğrenilmiş davranış denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi öğrenilmiş bir davranıştır?

- A) Soğuk bir havada titreme
- B) Ateşli hastalık sırasında sayıklama
- C) Göz kırpması
- D) Yazı yazmak için kalem tutma
- E) Sıcak havada terleme

4. Mehmet ve Çetin ikiz kardeş olmalarına karşın, Mehmet sözel derslerde Çetin ise sayısal derslerde daha başarılıdır. Ayrıca Çetin spora karşı çok ilgili ve yetenekli iken Mehmet daha çok resim alanına ilgi göstermektedir.

Mehmet ve Çetin’in bu durumunu, öğrenmeyi etkileyen faktörlerden hangisiyle açıklamak doğru olur?

- A) Bireysel farklılık
- B) Uyarılmışlık hâli
- C) Türe özgü hazıroluş
- D) Güdüleme
- E) Dikkat

TEPKİSEL (KLASİK) KOŞULLANMA

TEST

1

TEPKİSEL (KLASİK) KOŞULLANMA

1. Klasik koşullanma sürecine göre organizmanın herhangi bir öğrenme sürecine bağlı olmaksızın, biyolojik eğilimleri sonucunda doğal tepkiler verdiği uyarıcı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşulsuz uyarıcı
- B) Şartlı uyarıcı
- C) Doğal pekiştirme
- D) Olumlu uyarıcı
- E) Özendirici uyarıcı

2. Aşağıdakilerden hangisinde koşullu uyarıcıya uygun bir örnek vardır?

- A) Yiyecek verilen köpeğin salya salgılaması
- B) Patlama sesi duyan bir kişinin irkilmesi
- C) Soğukta kalan birinin üşmesi
- D) Limon gören birinin ağzının sulanması
- E) Elektrik şokuna maruz kalan bir kişinin kasılması

3. Tepkisel koşullanmayla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Duyuşsal davranışlar ve tutumların kazanılmasında etkilidir.
- B) Refleksif davranışların ortaya çıkmasını sağlayabilir.
- C) Koşullanma sürecinde organizma pasiftir.
- D) Öğrenme uyarıcı-tepki bağı sonucu ortaya çıkar.
- E) Pekiştirme davranıştan sonra yapılır.

4. Klasik Koşullanma Kuramı'na göre kendisine çok iyi davranan öğretmeni Sefagül Hanım'ı her gördüğünde çok sevinen okul öncesi çağı çocuğu olan Fatma'nın tepkisi aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Koşullu uyarıcı
- B) Koşullu tepki
- C) Pekiştirme
- D) Nötr uyarıcı
- E) Koşulsuz tepki

5. Ağaç budayan annesine yardım etmeye çalışan küçük Sevim, budama masasını ayakları üzerine düşürmüş ve ayaklarını incitmiştir. Bir sonraki gün Sevim'in bahçeye inmediğini gören annesi, Sevim'in budama masasını görünce tedirgin olduğunu fark eder.

Sevim'in budama masasını görünce tedirgin olması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Edimsel koşullanma
- B) Klasik koşullanma
- C) Olumsuz tat koşullanması
- D) Öğrenilmiş çaresizlik
- E) Birincil pekiştireç

6. Arkadaşlarıyla bahçede oynarken annesinin arabasını gören 3 yaşındaki Ufuk "Annem geldi." diyerek sevinmiştir.

Ufuk'un sevinmesine neden olan "araba" klasik koşullanma sürecinde aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Nötr uyarıcı
- B) Koşullu uyarıcı
- C) Olumlu pekiştirme
- D) Koşulsuz uyarıcı
- E) Ayırt etme

EDİMSSEL (OPERANT) KOŞULLANMA

TEST

1

EDİMSSEL (OPERANT) KOŞULLANMA

1. Evliliğinin ilk dönemlerinde eşine her hafta çiçek alan Bülent Bey bu davranışının eşi tarafından takdir edilmesi ve övülmesi sonrasında uzun zaman boyunca her hafta eşine çiçek almaya devam etmiştir.

Yukarıdaki parça aşağıdaki kuramlardan hangisini örneklendirmektedir?

- A) Sosyal Öğrenme Kuramı
- B) İşaret Öğrenme Kuramı
- C) Bağ Kuramı
- D) Edimsel Koşullanma Kuramı
- E) Gestalt Kuramı

2. Yeni aldığı kolyesiyle gittiği iş görüşmesi başarılı geçen genç bir kadının her önemli toplantıda bu kolyeyi takması aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Batıl davranış
- B) Koşullu tepki
- C) Genelleme
- D) Öğrenmenin aktarılması
- E) Duyarsızlaşma

3. Edimsel koşullanmanın temel özellikleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Zihinsel özellikleri kabul etmez.
- B) Tepkisel davranışla edimsel davranış ayrımı yapar.
- C) Pekiştireç davranıştan önce verilir.
- D) Organizmanın bir gereksinim durumunda kendiliğinden ortaya koyduğu davranışlara edim adı verilir.
- E) Önemli olan davranışın sonucu ve doğurduğu etkidir.

4. Edimsel koşullanma süreci ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ödüle götüren ya da cezadan koruyan bir davranışın yapılmasını öğrenmektir.
- B) Organizma, ortaya koyduğu davranışların sonuçları tarafından koşullanmaktadır.
- C) Özellikle beceri ve alışkanlıkların edinilmesinde etkilidir.
- D) Edimsel koşullanmanın ilk adımı, davranışın bir kez yapılmasının sağlanmasıdır.
- E) Öğrenme, bireyin dışında gerçekleşir.

5. Yazma öğretimine öncelikle çizgi çalışmaları ile başlanır. Önce düz çizgi, daha sonra yuvarlak çizgi çalışmaları yapılır. Her davranış gerçekleştiğinde öğrencilere pekiştireçler verilir. Çizgi çalışmalarından sonra ise yazı çalışmaları başlar. Bu aşamadan sonra ödüllendirmeler artık çizgiler için değil, yazılan yazılara yöneliktir.

Bu durum, edimsel koşullanmanın hangi temel kavramıyla ilişkilidir?

- A) Kademeli yaklaşma
- B) Zincirleme
- C) Programlı öğretim
- D) Alışkanlık kazanma
- E) Genelleme

6. Edimsel koşullanmaya göre organizma aynı uyarıcılara karşı benzer tepki göstermeyi ya da benzer uyarıcılara karşı aynı tepkiyi vermeyi öğrenir.

Yukarıdaki açıklama aşağıdaki kavramlardan hangisine aittir?

- A) Alışma
- B) Alışkanlık kazanma
- C) Zincirleme
- D) Genelleme
- E) Motor öğrenme

DİĞER DAVRANIŞÇI ÖĞRENME KURAMLARI

TEST

1

DİĞER DAVRANIŞÇI ÖĞRENME KURAMLARI

1. Oğlunun sosyal medyada çok fazla zaman geçirdiğini fark eden bir baba bir gün oğlundan sabahdan akşama kadar ara vermeksizin sosyal medyada kalmasını istemiştir.

Yukarıdaki parçada sözü edilen babanın davranış değiştirme yöntemlerinden hangisini kullandığı söylenebilir?

- A) Eşik
- B) Kademeli yaklaşım
- C) Sistematiik duyarsızlaştırma
- D) Bıktırma
- E) Zıt tepki

2. Grup ya da kitle karşısında konuşmak zordur. Bu nedenle stajyer öğretmenler genelde deneyimli öğretmenlerle sınıfa girer ve önce öğretmenlikle ilgili gözlem yapar sonrasında onların eşliğinde ders anlatırlar.

Yukarıda verilen parçada anlatılanlar aşağıdakilerden hangisini örneklendirmektedir?

- A) Kademeli yaklaşım
- B) Eşik yöntemi
- C) Sistematiik duyarsızlaştırma
- D) Bıktırma yöntemi
- E) Alıştırma ilkesi

3. Mücella, ıspanak yemeği yemediği için annesi önce ıspanağı azar azar diğer yemeklere karıştırarak yapmış, daha sonra içerisinde ıspanağın daha fazla bulunduğu yemekler hazırlamıştır. Mücella bir süre sonra diğer yemekler gibi ıspanak yemeğini de yemeye başlamıştır.

Mücella'nın ıspanak yemeğinin yeme sürecinde annesinin yaptığı uygulama Guthrie'ye göre hangi yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiştir?

- A) Eşik
- B) Zıt tepki
- C) Bıktırma
- D) Sistematiik duyarsızlaştırma
- E) Araçsal koşullanma

4. Absolit (mutlak), duyduğu her sesi algılayan, ayırt edebilen bir kulağa sahip olan Mozart, 6 yaşında dinlediği bir sabah ayinini çok beğenmiş, kilisenin rahibinden ayinin notalarını istemiş, ancak alamamıştır. Gece ayininde aynı müziği bir kez daha dinleyen Mozart, sabah dinlediği müziğin notalarını kâğıda dökmüş olarak notaları vermeyen rahibin karşısına çıkmıştır.

Yukarıdaki örnek Bağlaşımcılık Kuramı'nın aşağıdaki ilkelerinden hangisi ile çalışmaktadır?

- A) Etki ilkesi
- B) Alıştırma ilkesi
- C) Bağ ilkesi
- D) Zıt tepki ilkesi
- E) Hazıroluş ilkesi

SOSYAL ÖĞRENME KURAMI

TEST

1

SOSYAL ÖĞRENME KURAMI

1. Berke hayranı olduğu ünlü bir pop müzik sanatçısına benzer şekilde şarkı söylemektedir. Arkadaş çevresi de zaman zaman Berke'den hayranı olduğu pop sanatçısı gibi şarkı söylemesini istemektedir. Bu nedenle Berke, sözü edilen davranışı daha sık gerçekleştirmektedir.

Berke'nin arkadaşlarının Berke'den şarkı söylemesini istedikleri için şarkı söyleme davranışında artış görülmesi sosyal öğrenme süreçlerinden hangisi ile daha iyi açıklanabilir?

- A) Dikkat
- B) Uygulama
- C) Hatırd tutma süreci
- D) Güdülenme
- E) Öz yargılama

2. Çevresindeki yetişkinlerin çoğu öğretmen olan bir çocuk, ileride edinmek istediği mesleği öğretmenlik olarak açıklar.

Buna göre çocuğun bu isteği, sosyal öğrenmeyi etkileyen hangi faktörle daha iyi açıklanabilir?

- A) Gözlemcinin sembolleştirme becerisi
- B) Gözlemcinin öngörü becerisi
- C) Gözlemcinin dolaylı öğrenme kapasitesi
- D) Modelin özellikleri
- E) Modelin davranışları

3. Hamam böceği, ciddi sayılabilecek düzeyde zarar veren bir hayvan olmadığı hâlde çoğu insan hamam böceklerinden korkar ya da tiksindir.

Sosyal Öğrenme Kuramı'na göre insanların hamam böceklerinden korkmasına ve tiksinesine neden olan durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Dolaylı ceza
- B) Dolaylı duygu
- C) Gözlemlene becerisi
- D) Taklit becerisi
- E) Dolaylı pekiştirme

4. Son yıllarda televizyonlarda ve filmlerde aktör ve aktrislerin sigara içmediği sahneler film yapımcılarından özellikle istenmeye başlanmıştır.

Film yapımcılarından istenen duruma kaynak olarak aşağıdaki kuramlardan hangisi gösterilebilir?

- A) Klasik Koşullanma
- B) Edimsel Koşullanma
- C) Sosyal Öğrenme Kuramı
- D) Bilişsel Kuram
- E) Bilgi İşleme Kuramı

5. Esra sınıfta öğretmenin sorduğu soruya parmak kaldırıp izin almadan yanıt vermeye kalkınca öğretmenden azar işitir. Bunu gören Kenan, aynı duruma düşmemek için asla parmak kaldırıp söz almadan öğretmenin sorduğu sorulara yanıt vermemesi gerektiğini anlamıştır.

Kenan'ın parmak kaldırıp öğretmenden izin almadan konuşmama kararı almasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Kademeli yaklaşma
- B) Tepkisel koşullanma
- C) Gizil öğrenme
- D) Deneme yanılma yoluyla öğrenme
- E) Sosyal öğrenme

İŞARET - GESTALT KURAMI

TEST

1

İŞARET - GESTALT KURAMI

1. Aradığımız bir adresi araştırırken genellikle muhtar, polis, taksiciler, dolmuşçular gibi kişilere sorduğumuzda daha kolay sonuç alır, adresi daha kolay bulabiliriz.

Bu durumun nedenini en iyi açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adres sorulan bireyin ezber gücü
- B) Adres sorulan bireyin tahmin gücü
- C) Adres sorulan bireyin zihinsel yetenekleri
- D) Adres sorulan bireyin sahip olduğu çevreye ilişkin bilişsel haritası
- E) Adres sorulan bireyin o bölgede yaşaması

2. Dürtülerle yapılan nesne eşleştirmeleri, unutmaya karşı dirençli öğrenmeler sağlar. Bu eşleştirmelerde dürtü durumlarıyla bir araya getirilemeyen nesne durumuna olumsuz kateksis adı verilir.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi bir olumsuz kateksis kavramına örnek olabilir?

- A) Antalya çok sıcaktır.
- B) Kayseri'nin pastırması ünlüdür.
- C) İtalyan pizzalarının kendine özgü bir tadı vardır.
- D) Kırşehirli balık sevmez.
- E) Karadeniz Bölgesi çok nemlidir.

3. Teneffüs zili oyunu, anne çocuğu, bal arıyı, bulut yağmu-ru, güneş sığağı çağrıştırır.

Bu durum, İşaret Öğrenme (Amaçlı Davranış) Kuramı'na göre hangi kavramla açıklanabilir?

- A) Bilişsel harita
- B) Hareket biçimi
- C) Alan beklentileri
- D) Bilişsel senaryo
- E) Dürtü ayrımları

4. Öğretmen adayı Elif, Z Yayınevinin yaprak testlerini alarak soru çözmeye başlar. Ancak yaprak testlerdeki soruların yanlış bilgi içerdiğini, birçok konunun KPSS kapsamı içerisinde bulunmadığını görür ve daha sonra bu yayınevinin hiçbir kitap ve yaprak testini satın almaz.

Elif'in bir daha Z Yayınevinin yayınlarını satın alması, Tolman'a göre aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

- A) Örtük sönme
- B) Gizil öğrenme
- C) Eşdeğer inançlar
- D) Alan beklentileri
- E) Dürtü ayrımları

5. Okula, işe veya evimize gitmek isterken genellikle en kısa yolu tercih ederiz.

Bu tercihimizi açıklayabilecek en uygun kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gizil öğrenme
- B) Klasik koşullanma
- C) En az çaba ilkesi
- D) Etki ilkesi
- E) Genelleme

TEST

1

GESTALT EKOLÜ

1. Öğrenmeyi “Algısal organizasyondaki bir değişim” olarak tanımlayan öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal Öğrenme Kuramı
- B) Gestalt Kuramı
- C) Klasik Koşullanma Kuramı
- D) Edimsel Koşullanma Kuramı
- E) Gizil Öğrenme Kuramı

2. Bir beşinci sınıf öğretmeni, bazı öğrencilerin dikkatlerini derse yoğunlaştıramadıklarını gözlemlemiştir.

Bilişsel psikolojinin ilkeleri göz önünde bulundurulduğunda, aşağıdakilerden hangisi öğretmenin bu öğrenciler için uygulayabileceği yardım stratejilerinden biri olamaz?

- A) Öğrenilmesi gereken önemli bilgileri daha açık ve anlaşılır bir biçimde vurgulamak
- B) Dersin işlenişinde bu öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak önlemler almak
- C) Bu öğrencilere, bu durumla baş edebilmeleri için kendilerini denetleme ve gözleme tekniklerini öğretmek
- D) Öğrencilere, bu durumları nedeniyle bazı konuları öğrenemeyeceklerini söylemek
- E) Fiziksel ortamda dikkati sağlayıcı düzenlemeler yapmak

3. Ufukta görünen gemi ne kadar uzakta ve ne kadar küçük görünürse görünsün, gerçek boyutlarındaki gibi zihinde canlandırılır.

Bu durum Gestalt Ekolü’ne göre aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A) Algıda değişmezlik
- B) Algıda seçicilik
- C) Basitlik yasası
- D) Yakınlık yasası
- E) Şekil-zemin yasası

4.

Öğrenmenin kalıcılığını sağlamadaki en önemli faktör etkin katılımdır. Kalıcılığı en düşük olan öğrenmeler ise ezber yoluyla elde edilen öğrenmelerdir.

Yukarıdaki örnekte olduğu gibi, öğrenme materyalleri içerisinde diğerlerinden daha önemli olanın farklı yazılması, altının çizilmesi öğrenmeyi kolaylaştırarak daha kolay hatırlamayı sağlar.

Yukarıdaki açıklama ve örnek, aşağıdaki kavramların hangisini açıklamaktadır?

- A) Yaratıcı düşünme
- B) Ezberci öğrenme
- C) Garcia etkisi
- D) Von Restorff (tecrit) etkisi
- E) Etki yasası

BİLGİYİ İŞLEME KURAMI VE NÖROFİZYOLOJİK KURAM

TEST

1

BİLGİYİ İŞLEME KURAMI VE NÖROFİZYOLOJİK KURAM

1. Etkili ve kalıcı öğrenmeler, mevcut öğrenmelerle yeni bilgiler arasında ilişki kurmayı gerektirir. Ezbere dayalı öğrenmeler, bellekte uzun süre kalmaz.

Yeni bilgilerin önceki bilgilerle ilişkilendirilerek öğrenilmesi aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilmektedir?

- A) Kavrayarak öğrenme
- B) İçgörüselsel öğrenme
- C) İlişkilendirerek öğrenme
- D) Anlamlı öğrenme
- E) Sosyal öğrenme

2. Aşağıdakilerden hangisi, herhangi bir konudaki öğrenmenin anlamlı bir şekilde elde edilmesini ve kullanılmak üzere hatırlanmasını zorlaştırır?

- A) Birden fazla duyu organı aracılığıyla elde edilmiş olması
- B) Önceki yaşantılardan bağımsız olması
- C) Günlük yaşamla ilişkili olması
- D) Farklı durumlarda sık sık kullanılması
- E) Aktif yaşantı sonucu elde edilmiş olması

3. KPSS'ye hazırlanan İsmail, tarih dersindeki 15 kelimeyi öğrenmek ve kolayca hatırlamak için kelimelerin baş harflerinden anlamlı bir kelime grubu oluşturmuştur.

İsmail'in kullanmış olduğu öğrenme stratejisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bellek destekleyici ipuçları
- B) Anlamlandırma
- C) Uyarıcı-tepki bağı kurma
- D) Çağrışımsal geçiş
- E) Dikkat ve konsantrasyon

4. KPSS'ye hazırlanan Derya, kendine bir çalışma programı hazırlamış, her hafta hangi gün hangi konuya ne kadar çalışacağını, ne kadar soru çeceğini, ne zaman deneme sınavlarına katılacağını belirlemiştir.

Bilgiyi İşleme Kuramı dikkate alındığında Derya'nın bu davranışını aşağıdakilerden hangisi en iyi şekilde açıklar?

- A) Derya'nın davranışı onun dışsal güdülenme düzeyi ile açıklanabilir.
- B) Derya'nın davranışı, bütün-parça-bütün ilişkisi içerisinde düşündüğünü gösterir.
- C) Derya'nın davranışı genel olarak metabilşsel düşünme özelliğiyle ilgilidir.
- D) Sembolleştirme kapasitesi yüksek olduğundan zamanı planlayabilmiştir.
- E) Tepkisel öğrenme stratejilerini uygulamıştır.

5. Bilgiyi İşleme Kuramı'nın ilkeleri dikkate alınarak düzenlenen bir sınıf ortamında, yeni öğrenmelerden önce ön bilgilerin hatırlatılması gerekir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin anlamlandırılabilmesi için kolay öğrenmelerin önceden verilmesi
- B) Bilgilerin, basitten karmaşığa bir sıra ile verilmesi
- C) Bilgilerin bağımsız modüller şeklinde ele alınmasının
- D) Somut öğrenmelerin soyut öğrenmelerden önce gerçekleştirilmesi
- E) Yeni öğrenilecek bilgilerin önceki bilgilerle ilişkilendirilerek verilmesi

İNSANCIL VE YAPILANDIRMACI KURAM

BÖLÜM 9

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST

1

İNSANCIL VE YAPILANDIRMACI KURAM

1. Aşağıdakilerden hangisi, insancıl anlayışla düzenlenmiş, öğrenci merkezli bir sınıfın özelliklerinden biri olamaz?

- A) Her öğrencinin biricik olduğu varsayılır.
- B) Öğrenciye akıl verme yoktur, amaç farkındalığı artırmaktır.
- C) Öğretmen sınıfın tartışılmaz otoritesidir.
- D) Eğitim iki eşit insan ilişkisi içinde, saydamlık, dürüstlük, koşulsuz kabul, saygı, empati, tutarlık ilkelerinin önemli olduğu bir anlayışla yürütülür.
- E) Yönlendirici değil, yansıtmacı psikolojik danışma yaklaşımı benimsenir.

2. Öğrencilerine ev ödevi veren bir öğretmen, birkaç öğrencinin ödevlerini başkalarına yaptırdığını fark eder.

Bu öğretmenin, öğrencilerini psikolojik açıdan olumsuz etkilemeden yapacağı en doğru davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ödevlerini tahtada yaptırarak öğrencilerin yapıp yapmadığını ortaya çıkarmak
- B) Ödevlerini başkalarına yaptıran öğrencileri cezalandırmak
- C) Ödevlerinin yetersiz olduğunu söyleyerek düşük puan vermek
- D) Ödevlerini başkalarına yaptıranın çok büyük bir yanlış olduğunu anlatmak
- E) Ödevlerini başkalarına yaptıranlara yeni ödevler verip yeni ödevleri değerlendirmek

3. Aşağıdakilerden hangisi, Hümanist Kuram'a dayalı bir sınıf ortamının özelliklerinden biri olamaz?

- A) Güvenli bir sınıf ortamı
- B) Öğretim etkinliklerinin merkezinde yer alan öğretmen
- C) Öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun öğretim yolları
- D) İşbirliğine dayalı çalışmalar
- E) Öğrencilerin ilgi ve beklentilerinin önemsenmesi

4. Öğrenme kuramlarının her biri, öğrenme ve eğitim sürecine farklı bakış açılarıyla bakmakta, öğrenme sürecini farklı yollarla ele almaktadır.

Buna göre, bilginin doğasını ve kaynağını inceleyen öğrenme kuramı hangisidir?

- A) Yapılandırmacı Yaklaşım
- B) Çoklu Zekâ Yaklaşımı
- C) Temel Öğrenme Yaklaşımı
- D) Tam Öğrenme Yaklaşımı
- E) İşbirlikçi Yaklaşım

5. Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı'nın özellikleri ile ilgili verilen aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Değerlendirme öğretim sürecine değil, ürüne dönük olarak yapılır.
- B) Öğretim programı öğrencilerin katılımı ile yönlendirilir.
- C) Öğrenci öğrenmeden sorumlu ve süreçte aktiftir.
- D) Öğretmen, bilginin inşa edilmesinde öğrenciye gerekli ortamı hazırlar.
- E) Öğretmen, öğrencilerin özelliklerini ve girişimciliklerini öğretimde temel kabul eder.

Çözüm 4: Gecici davranışlar, hastalık, uyarıcı madde kullanımı, yorgunluk vb. nedenlerle ortaya çıkan ve kalıcı olmayan davranışlardır. Buna göre sesin kısılması sonucu kısık sesle ders anlatılması hastalık nedeniyle oluşan ve ömür boyu sürmeyecek bir davranış olduğundan “geçici davranış” örneğidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 5: Çevre ile etkileşim kurmak yaşıntıyı, yaşıntı ile davranış kazanmak öğrenmeyi karşılar. Dolayısıyla çevre ile etkileşim sonucu kalıcı izli olarak değişen davranışlar öğrenilmiş davranıştır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 6: Refleksler tüm canlılarda ortak görülen otomatik ve basit tepkilerdir. B, C, D ve E seçeneklerindeki davranışlar reflekslerdir. Ömürceğin doğar doğmaz ağ olması ise yalnızca ömürceklerle özgü ve karmaşık bir davranıştır. Doğuştan getirilen, tek bir türe özgü ve karmaşık davranışlar “içgüdü” olarak tanımlandığında A seçeneğinde refleks değil içgüdü örneği bulunmaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Öğrenilmiş davranışlar, yaşıntı sonucu oluşan ve nispeten kalıcı izli olarak değişikliğe uğrayan davranışlardır. Dolayısıyla A, C, D ve E seçeneklerindeki davranışlar öğrenilmiştir. B seçeneğinde henüz çevreyle etkileşim kurmamış yeni doğan hayvanların sahip olduğu yani kalıtım yoluyla belirlenmiş bir davranış olduğundan bu davranışın öğrenilmiş olduğu söylenemez. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Serap Hanım’ın narkoz etkisiyle davranışlarının değişmesi öğrenme olarak tanımlanamaz. Öğrenmede davranışların yaşıntıya dayalı olarak kalıcı izli değişmesi söz konusudur. Serap Hanım’ın yaşadığı durum ise geçici olduğundan “geçici davranış” örneğidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: A, B, D ve E seçeneklerindeki bilgiler doğrudur. C seçeneğindeki hata ise öğrenilmiş bazı davranışların istemsiz olmasından kaynaklanır. Örneğin kişi limonun ekşi olduğunu deneyimleyerek öğrendikten sonra limon görünce istemsiz olarak ağzı sulanabilir. Bu nedenle C seçeneğindeki ifadenin doğrusu “Öğrenilmiş davranışlar istemli ya da istemsiz olabilir.” olmalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 10: Bir türün tüm üyelerinde aynı biçimde görülen, doğuştan getirilen, ertelenemeyen ve engellenemeyen, reflekslerden daha karmaşık davranışlar içgüdüdür. Kedilerin de ortam fark etmeksizin atıklarını gömmesi bu türe özgü “içgüdü” sonucunda oluşur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 11: Öğrenme ile ilgili A, C, D ve E seçeneklerindeki ifadeler doğrudur. B seçeneği ise öğrenme ile değil doğuştan getirilen içgüdülerle ilgilidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Doğuştan getirilen, bir türün tüm üyelerinde aynı biçimde görülen, ertelenemeyen ve engellenemeyen karmaşık davranışlar içgüdüdür. Hemen hemen her köpeğin aynı uyarıcıya (araba) aynı tepkiyi vermesi (peşinden koşma) içgüdü kavramıyla açıklanabilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Test 3 Çözümleri

Çözüm 1: A, C, D ve E seçeneklerindeki davranışlar geçici olduğundan öğrenme değildir. Oto lastik tamircisinin araba lastiğini tamir etmesi ise yaşıntı yoluyla kazanılan yani doğuştan getirilmeyen, ömür boyu hatırlanacak bir davranış olduğundan öğrenilmiş davranıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Sunuş stratejisiyle öğretimin soyut düşünme becerisinin gelişmediği yaş gruplarında kullanılmasının uygun olmaması, öğrenmenin gelişimden etkilenmesinin sonucudur. Öğrenmenin gerçekleşmesi için yeterli olgunlaşma düzeyine sahip olmak önemlidir. Bu nedenle eğitimde öğrenme ile gelişim arasındaki ilişkinin göz önüne alınması önemlidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Öğrenmeyi etkileyen yöntemle ilgili faktörlerden biri olan dönüt, öğrenenin yaptığı davranış hakkında açıklayıcı olarak bilgilendirilmesidir. Paragrafa dönüt verme ile öğrenenin davranışını tekrarlamasının veya düzeltmesinin sağlanacağı anlatıldığından vurgulanmak istenen durum “dönüt vermenin önemi”dir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4: Açıklamada öğrenmenin kalıcılığının bireyin aktif olarak çevresiyle iletişim kurmasına bağlı olduğu belirtilmiştir. Öğrenmede bireyin aktiflik düzeyinin etkili olduğunu bildiren ve öğrenmenin kalıcılığını etkileyen temel faktör “öğrencinin etkin katılımı”dır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Öğrenciyi yaptığı davranışın doğruluğu ya da yanlışlığı, yanlışsa davranışın doğrusu hakkında bilgilendirmek öğrenmeyi etkileyen faktörlerden dönüt ile açıklanır. Dönüt-düzeltilme hatanın düzeltilmesi için önemlidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 6: Davranış değişikliğinin büyüme ve olgunlaşmadan kaynaklanması, yaşıntıdan bağımsız olması, madde anlamına geldiğinden bu değişiklikler öğrenme kabul edilemez. Bir davranışın öğrenme kabul edilmesi için yaşıntı sonucu oluşmuş, nispeten kalıcı izli değişimlerden bahsedilmesi gerekir. Dolayısıyla her davranış değişikliği öğrenme değildir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 7: Öğrenme, sosyal çevre, güncel gelişmeler, bireyin kendi çevresinin yanında başkalarının çevresi etkisiyle oluşan yaşıntı ürünündeki davranış değişiklikleridir. Yalnızca bilişsel değil; duyuşsal, psikomotor, biyolojik vb. tüm alanlarda birikim sağlayan ve okul öncesinde başlayan değişiklikler öğrenme kapsamındadır. Dolayısıyla sorudaki tanımdan hareketle ulaşılan en doğru yargı öğrenmenin yaşıntıların ürünü olmasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 8: Öğrenmeyi etkileyen yöntemle ilgili faktörlerden biri de öğrenmeye ayrılan zamandır. Birey; kısa bir zamanda çok bilgi öğrenmeye çalıştığında “toplu”, geniş zamanda düzenli tekrarlar öğrenmeye çalıştığında “aralıklı” öğrenme yöntemini kullanmış olur. Hasan da konuları düzenli tekrarlarla geniş zamanda öğrendiğinden aralıklı öğrenme yöntemini kullanmaktadır. Bu yöntem toplu öğrenmeye göre daha kalıcı öğrenmeler meydana getirmektedir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Öğrenilecek malzemenin önemli noktalarını diğerlerinden daha kolay ayırmaya ve bu noktalara dikkati çekmeye yönelik altını çizme, üzerine notlar alma, renkli kalemle işaretleme uygulamaları materyalin algısal ayırt edilebilirlik özelliğini artırmaya yöneliktir. Ali de renkli kalemler kullanarak malzemenin algısal ayırt edilebilirliğini artırmıştır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 10: Öğrenilen bir bilginin zihindeki başka bir bilgiyi unutturmasına ket vurma denir. Öğrenilen bilgi eskiyi unutturursa geriye, yeniye unutturursa ileriye ket vurma adını alır. Sonnur Hanım’ın zihninde bir e-posta adresi varken bir tane daha eklenmiştir. Ancak Sonnur Hanım bu yeni eklenen e-posta adresinin varlığını unutmuş, böylece ileriye ket vurmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Öğrenmeyi etkileyen malzemeyle ilgili faktörler dörde ayrılır: telaffuz edilebilirlik, kavramsal gruplama, anlamsal çağrışım, algısal ayırt edilebilirlik. Bu faktörlerden kavramsal gruplandırmanın tanımı I. öncüde, anlamsal çağrışımın tanımı II. öncüde, algısal ayırt etmenin tanımı III. öncüde verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Öğrenilenlerin kalıcılığı için süreçte belli aralıklarla tekrar yapmak aralıklı, yoğun çalışmalar ya da kısa sürede tekrarlar yapmak toplu tekrar ile ilgilidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 13: Ön öğrenmelerin yeni öğrenmeler üzerinde etkiye sahip olması “transfer (aktarım)” ile açıklanır. Bu etki olumlu yönde olursa yani yeni öğrenmeleri kolaylaştırırsa pozitif, olumsuz yönde yani yeni öğrenmeleri zorlaştırırsa negatif transfer adını alır. Gelişim psikolojisi dersindeki öğrenmelerin öğrenme psikolojisi dersini öğrenmeyi kolaylaştırması pozitif transfer örneğidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14:

ÖĞRENME KURAMLARI

- DAVRANIŞÇI KURAMLAR
 - Klasik Koşullanma
 - Bitişiklik Kuramı
 - Bağ Kuramı
 - Edimsel Koşullanma
- BİLİŞSEL AĞIRLIKLILIK DAVRANIŞÇI KURAMLAR
 - İşaret-Gestalt Kuramı
 - Sosyal Öğrenme Kuramı
- BİLİŞSEL KURAMLAR
 - Gestalt Kuramı
 - Bilgiyi İşleme Kuramı

Seçenekler incelendiğinde Pavlov’un Klasik Koşullanma, Watson ve Guthrie’nin Bitişiklik, Thorndike’in Bağ Kuramı temsilcisi olduğundan davranışçı kuramlar olduğu görülür. Bandura ise Sosyal Öğrenme Kuramı’nın temsilcisi olduğundan bilişsel ağırlıklı davranışçı bir kuramcıdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 4 Çözümleri

Çözüm 1: Güdüler, öğrenmeyi etkileyen öğrenenle ilgili faktörlerdendir. Güdü, ihtiyaçlar doğrultusunda organizmayı harekete geçirerek uyarıcı güçtür. Temelde ikiye ayrılır:

GÜDÜ

→ KAYNAĞINA GÖRE

- İçsel güdüler
- Dışsal güdüler

→ İHTİYAÇLARINA GÖRE

- Birincil güdüler
- İkincil güdüler

Birincil güdüler doğuştan gelen, biyolojik ihtiyaçlardan doğar. B, C, D ve E seçeneklerinde birincil güdüler vardır. İkincil güdüler öğrenilmiş, anlamını birincil güdülerle kullanıldığında kazanan güdülerdir. A seçeneğindeki “para kazanmak” ikincil güdüdür. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: I. Bir memurun önceden tepki gösterdiği (etkilenme) uyarıcıya (icra işlemi) fazla maruz kalmasıyla artık tepki vermemesine (etkilenmez hâle gelme) “duyarsızlaşma” denir. Yaşıntı sonucunda ve kalıcı olarak davranış değişikliğinden öğrenmedir.

II. Duyu organlarının (burun) başlarda algıladığı durumu (perde kokusu) zamanla algılanmamasına “alışma (duyuşsal uyum)” denir. Duyuşsal uyum kalıcı değil, geçici olduğundan öğrenme değildir.

III. Bir davranış birçok kez aynı şekilde yapmak (sıcak su için musluğu sağa çevirmek) bir süre sonra otomatik davranışlara dönüşerek “alışkanlık” hâlini alır. Alışkanlıklar, davranış değişimi kalıcı olduğundan öğrenmedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 4: Öğrenmeyi etkileyen faktörlerden biri olan algısal ayırt edilebilirlik, Gestaltçı psikolog Von Restorff tarafından “tecrit etkisi” olarak adlandırılmıştır. Algılama sürecinde önemli ya da dikkat edilmesi istenen bilginin altının çizilmesi, farklı renkte yazılması gibi uygulamalar Von Restorff etkisini sağlamaya yöneliktir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Gestalt algı yasalarından biri olan “tamamlama”, zihnin tanınan nesne ve kavramları küçük eksiklikler olsa bile bir bütün olarak algılayabilmesini ifade eder. Soruda verilen cümlede bazı harflerin eksik olmasına rağmen cümlelerin anlaşılabilmesi “tamamlama” yasasıyla açıklanır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Gestalt Kuramı’na göre yaratıcı düşünmeye dayalı öğrenme ve problem çözme türü “A tipi öğrenme”dir. Gestalt psikologlarından Wertheimer’in “üretici düşünme” başlığı altında üzerinde durduğu A ve B tipi düşünme biçimlerinin farkı A tipinde yaratıcılığın, B tipinde ezberin ön planda olmasıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Soruda verilen açıklama, algılama sürecinde geçerli olan tüm algı yasalarını kapsayan pragnanz yasası ile ilgilidir. Pragnanz yasası; şekil-zemin, yakınlık, tamamlama, süreklilik, basitlik ve benzerlik yasalarının bütünüdür. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Zihnin tanıdık uyarıcıları eksikliğine rağmen algılayabilmesi algı yasalarından “tamamlama” ile ilgilidir. Şekilde yalnızca birbirini takip eden çizgiler varken, zihnin o çizgileri tamamlar ve yarım daire şekillerine ulaşır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 9: Çağdaş Öğretmen, problemin çözümünde zihinsel süreçlerden yararlanmış ve çözüme hatasız ulaşmıştır. Gestalt psikologlarından Köhler, zihinsel işlemler sonucu ani ve tam olarak bulunan bu tür problem çözümlerinin “kavrama yoluyla” elde edildiğini savunmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: İlgörüsöl öğrenme ile ilgili A, C, D ve E seçeneklerindeki bilgiler doğrudur. B seçeneğindeki bilgi ise ilgörüsöl öğrenmede deneme-yanılmaların yalnızca ilk aşamalarda olması ve sonuç vermeyince zihinsel işlemlerle çözüme ulaşılması söz konusu olduğundan yanlıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 11: Emre’nin birkaç deneme-yanılmadan sonra topunu nasıl alacağını zihninde aniden beliren çözümle bulması kavrama yoluyla öğrenme gerçekleştirdiğini gösterir. Kavrama yoluyla öğrenmede çözüm aniden bulunur ve hem işe yarar hem de kalıcıdır, kolay kolay unutulmaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 12: İnsanların gördüklerini bütün olarak algılandığını ve bütünü kendisini oluşturan parçalardan daha farklı ve anlamlı olduğunu savunan yaklaşıma Gestalt Kuramı’dır. Davranışçı Yaklaşım’a tepki olarak ortaya çıkan Gestalt Kuramı, öğrenmenin gözlemlenebilir davranışlarla sınırlı olmadığını ve algılamadaki değişim olduğunu savunması yönüyle bilişsel yaklaşımlar arasında incelenir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Ambulansların farklı uzaklıklardan farklı boyutlarda görülmesi bir algı yanılsamasıdır. Buna rağmen aslında boyutun değişmediğini bilmek ise algıda değişmezlik ile açıklanır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Sorudaki kişinin zihinsel deneme-yanılmalar yaptıktan sonra (mobil-yaların yerini değiştirmeyi düşünme) sorunun çözümünü bir anda uzatma kablosu kullanmakta bulması onun ilgörüsöl kazandığı (kavrama yoluyla öğrendiği) anlamına gelir. İlgörüsöl kazanmada başarısız deneme-yanılmalarından sonra ani ve tam olarak çözüm bulma söz konusudur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: Üretici düşünme kavramını ortaya atan Wertheimer, bireylerin kavrayarak öğrenmelerinden daha nitelikli öğrenmeler meydana getireceğini savunur. Bireye çözüm yolu sunulurken onun bu yolla kendi eksiklerini görmesi ve problemin çözümünü kavramasını sağlamak önemlidir. Buna göre A seçeneğindeki ifade sorunun kaynağını tanımlamaya (oyunun bazı kısa yollarını bilme) ve sorunun çözümüne yardımcı nitelikte olduğundan üretici düşünmeye uygundur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 2: Tamamlanmamış durumların tamamlanmışlara göre zihinde daha fazla yer kapladığını ve bireyi huzursuz ettiğini ifade eden kavram “zeigarnik etkisi”dir. Hande Hanım’ın tamamını izleyemediği filmin devamını merak etmesi de zeigarnik etkisiyle açıklanır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Mine Hanım’ın başlangıçta sorunun ne olduğunu anlayamaması ancak aniden sorunun frını ısıtmaması olduğunu fark etmesi kavrama (ilgörüsöl kazanma) yoluyla öğrenmeye örnektir. Kavrama yoluyla öğrenmede sorunun çözümü bu durumda olduğu gibi zihinde ani ve tam olarak belirir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: Soruda verilen özellikler bilişsel kuramlara aittir. İnsancıl kuramda bireyin doğuştan iyi olduğu kabulü, davranışçı kuramlarda yalnızca gözlemlenebilir davranışların öğrenildiği, nörolojik kuramda sinir bağlantıları, psikanalitik kuramda çocukluk yaşantıları vurgulanır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 5: Verilen varsayım İz Kuramı’na aittir. Yaşantı sonucu bellekteki bilgilerin birer “iz” hâline geldiğini savunan Koffka, bu izlerin saklandığı alana da “bellek” demiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 6: Gestalt psikologlarına göre organizmanın günlük yaşamdaki öğrenme davranışı “ilke transferine” dayanmaktadır. İlke transferi, genel ilkeleri öğrenmeye atknıklığı ifade eder. Örneğin ucuza aldığı peynirin tadını beğenmeyen biri bir daha ne peynirin ne de diğer malzemelerin ucuz olmasını satın almayacaktır. Buna göre Zehra’nın pahalı bir dershaneye gidince kendini mutlu eden bir sonuca ulaşması onun pahalı olan her şeyi hedefe ulaştırabilecek nitelikte görmesine yani “ilke transferi”ne yol açtığını gösterir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 7: Karşılaşılan uyarıcılardan algılananlar şekil, algıların dışında kalanlar zemin olarak adlandırılır. Dolayısıyla soruda verilen açıklama şekil-zemin yasasına aittir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Derya Öğretmen’in söylediği her bir kelime zihinde eşleştirildiği, yakın görüldüğü kelimeyi akla getirmiştir. Zihinde birbirine yakın olarak kaydedilen bu kelimelerin dış dünyada fiziki olarak da yakın oldukları görüldüğünden (elektrik, lambayı çalıştırır vb.) öğrencilerin cevapları yakınlık yasasına göre açıklanır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 9: Çevresel koşullar değişse bile algılanan uyarıcıların aynı kaldığının bilincinde olmak “algıda değişmezlik” olarak tanımlanır. Kapının şeklinin farklı konumlarda farklı algılanabilse de değişmediğini bilmek de algıda değişmezlik örneğidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 10: Öğretim görevlisi ne öğrencilere bilgiyi doğrudan aktarmış ne de psikomotor deneme-yanılmalarla bilgiyi buldurmaya çalışmıştır. Tamamen zihinsel süreçlerle hangi parçanın hangi araca ait olduğunu bulmalarını isteyerek “kavrayarak” öğrenmelerini amaçlamıştır. Öğrenciler bazı zihinsel süreçler sonunda çözüme ulaşacak yani “ilgörüsöl kazanarak” öğrenecektir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Yaratıcılığın önündeki engellerden biri, bir nesneyi yalnız belli bir amaç için kullanmayı düşünerek “işleve takılma”dır. Parçada da eğitim sisteminin çocukların yaratıcılığını körelttiği ve buna yol açan durumun öğrencilerin bir objeyi kendilerine öğretilenden farklı bir amaçla kullanmayı düşünememesi olduğu söylenmiştir. Dolayısıyla bu durum “işleve takılma” ile açıklanabilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 12: Parçada açıklaması verilen durum “algıda seçicilik” kavramıyla ifade edilir. Örneğin başı ağrıyan birinin yürüdüğü yoldaki eczaneleri diğer iş yerlerinden daha iyi fark edebilmesi algıda seçiciliğe örnektir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Gestalt Kuramı’nın temel görüşleriyle A, B, C ve E seçeneklerindeki eğitim ilkeleri uyusmaktadır. D seçeneğinde ise Gestalt Kuramı’na göre bireyin bilgiyi bir bütün olarak görmesi amaçlandığından bu kuramın görüşlerini yansıtmayan bir ifade vardır. Öğrenciye bilgiyi yapılandırıcı bir temel çerçeve vermek, onun konuyu bütün hâlinde göstermesini ve daha doğru anlamasını sağlar. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 14: Gestalt psikologlarından Wertheimer, okul öğrenmelerinin iki türde gerçekleşebileceğini ifade etmiştir: ezbere dayalı ve kavrayarak. Ezbere dayalı öğrenmelere “B tipi problem çözme”, kavrayarak öğrenmelere “A tipi problem çözme” denir. Buna göre Türk eğitim sisteminin ezbercilikten kurtulmaması sistemde B tipi öğrenmeye ağırlık verildiğini gösterir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Gestalt Kuramı psikologlarından biri olan Wertheimer; algı yasaları üzerinde çalışırken sabit nesnelerin belli bir aralıkta ve hızlıca sunulması sonucunda oluşan, gerçekte olmayan hareket algısına “phi fenomeni” adını vermiştir. Reklam tabelalarındaki yazılar da kayıyormuş gibi algılandığından phi-fenomeni örneğidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 16: Siren sesi, zihinde eşleştirildiği hastaneyi akla getirir. Zihinde birbirine yakın olarak görülen bu kelimelerin dış dünyada da zamansal olarak birbirine yakın olması bu çağrışımın temel nedenidir ve “yakınlık” yasası ile ilgilidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 17: Şekil-zemin ilişkisine göre ortamda baskın olan, algılanan uyarıcılar şekil; algılanmayanlar zemin olarak adlandırılır. Buna göre sorudaki örnekte şekil, ortamda baskın olarak duyulan iş makinelerinin gürültüsü iken zemin, bu gürültü dışında kalan her şeydir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 18: Aynı yönlü çizgi veya ışıkların kesiksiz bir doğru gibi algılanmasına “devamlılık yasası” denir. Buna göre bir kara yolundaki aynı yönlü araçların ışıklarının bir çizgi hâlinde algılanması devamlılık (süreklilik) yasası ile açıklanır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 19: Çevresel koşulların etkisiyle bilinen hâliinden farklı görünen bir nesnenin esas hâliyle algılanılmasına “algıda değişmezlik” denir. Büyüklük, şekil renk ve parlaklık olmak üzere dört algısal değişmezlik türü vardır. Meral’in karanlık etkisiyle ayakkabısını farklı renkte görmesi ancak gerçek rengiyle algılamaya devam etmesi “renk değişmezliği” örneğidir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 20: Aslında hareket etmemesine rağmen birbirine yakın olan ve sabit nesnelerin hareket ettiği yanılgısı “phi-fenomeni” olarak adlandırılır. Reklam tabelalarındaki kayan yazılar phi-fenomeni örneğidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Konu Anlatımı, Çözümlü Soru Bankası

Çalışma Yaprakları, Deneme Sınavları, Özetin Özeti

Ders Ders Soru Bankası

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

